

Redacțiunea, Administrațiunea
 și Tipografia:
 BRAȘOVU, piața mare, Târgul
 Inului Nr. 30.
 Articolele nefrancoate nu se primesc.
 Manuscrisurile nu se restituie.
 Birourile de anunțuri:
 Brașov, piața mare, Târgul
 Inului Nr. 30.
 Inserate mai primesc în Viena
 R. Moss, Hasensteiner & Taylor (Otto
 Weiss), H. Schalk, Alois Herold, M.
 Duka, A. Oppel, J. Demelberg, în
 Budapesta; A. F. Goldberger, Eck-
 stein Bernat, în Frankfurt; G. L.
 Daube, în Hamburg; A. Steiner.
 Prețul inserțiilor: o serie
 garmond pe o colină 8 cr. și
 80 cr. timbra pentru o publi-
 care. Publicări mai dese după
 tarifă și învoială.
 Reclame pe pagina a III-a o
 serie 16 cr. v. a. sau 80 bur.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU XVI.

„Gazeta” este în să-careți
 Abonamente pentru Austro-Ungaria.
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se primumă la toți oficiile
 poștale din țară și din afară
 și la doi colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 e administrațiunea, piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30 etajul
 I.: pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
 3 fl. Unu exemplar 5 cr. v. a.
 sau 15 bani. Atât abonamen-
 tele cât și inserțiile sunt
 a se plăti înainte.

Nr. 234.

Brașov, Vineri, 22 Octomvre (3 Noemvre)

1893.

Adresa Ungurilor clușieni.

Brașov, 21 Octomvre v.

Clușienii unguri n'au putut să se stăpânescă și și-au vrsat veniul, ce fierbe în ei în contra conlocuitorilor români, într'o adresă către dietă, care fu primită „cu mare însuflețire” de congregațiunea din urmă a comitatului Coșocnei.

Adresa, propusă de faimosul romanofag Nicolae Bartha, este un cap de operă de ură și de intoleranță națională, ea conține oglinda curată a sentimentelor, ce le nutresc politiciii unguri din Ardeal față cu cel mai numeros popor al acestei țări.

Răposatul conte Iuliu Andrassy fiind întrebat odată din partea unui bărbat de stat român, de ce Ungurii nu fac nimic spre a împăca pe Români din Transilvania, a răspuns, că Ungurii din Ardeal sunt aceia, cari se opun mai tare ori-cărei înțelegeri cu Români.

Ei bine, adresa ce a votat'o congregațiunea din Clușiu este cel mai viu document pentru adevărul acestei afirmări. Într'insa Ungurii ardeleni și-au dat arama pe față într'un mod neîndoios și au dat să se cunoscă *urbi et orbi*, că ei, decă ar pute, ar sorbe pe Români într'o lingură de apă.

Spiritul infernal, ce a condus pe autorii legilor aprobate și compilate înainte de două sute de ani, într'un timp când Românul era iobagiu și nu era considerat ca om, și când lumea și țera era a domnilor feudali, este nimic séu, cum ar dice Neamțul, „*șuvixu*”, pe lângă spiritul, ce resuflă din propunerile cuprinse în adresa Clușienilor, făcută și votată în anul Domnului o miă opt sute nouăzeci și trei, o sută de ani după proclamarea drepturilor omului de către marea revoluția franceză.

Ceea ce, precum vădura, a propus Sécuiul Bartha în aplau-

sele nestérșite ale vrednicilor reprezentanțai „culturei maghiare” în Ardeal, este cel mai viu și elocuent comentariu la toate nedreptățile și asupririle, ce le îndură poporul nostru românesc sub vitrega stăpânire unghurească.

Propunerile Clușienilor au meritul netăgăduit, că descoperă înaintea lumii în totă uriciunea ei buza cea scârbosă, de care suferă organismul statului unghuresc, descoperă adevăratele scopuri și tendințe, ce le urmăresc șovinismul turbat al rasei domitoare față cu Români și cu celelalte naționalități nemaghiare, au, c'ună cuvânt, meritul de-a face sincera mărturisire, că ne urăsc și voiesc să ne nimicească.

Eată cu puține cuvinte, ce cer Clușienii: să se desființeze libertatea presei pentru naționalități; să se înăsprască și legea penală față cu ele prin votarea unui paragraf, după care să se pedepsască agitațiunea și atunci, când nu se face o provocare directă la comiterea unui delict séu crime; dispozițiile legii de naționalitate, cari mai lasă o umbră de îndreptărire naționalităților să fie șterse; caracterul național al bisericilor române să fie nimicit prin lege; să fie înăsprite toate dispozițiile privitoare la esaminarea scolarilor și a învățătorilor în sens maghiar; legea electorală să fie restrinsă, stabilindu-se ca numai aceia să potă fi alegători, cari sciu serie și ceti unghuresc, apoi să se exercite un control asupra băncilor române în mod absolutist și alte mai multe măsuri mărunte menite a completa opera reacționară a ingeniului sécuiesc.

Nu ne concede ađi spațiul să intrăm în analiza acestor operațiuni ale unor creeri atacați în gradul cel mai mare de virusul urei și al fanatismului de rasă. Dér ore mai au lipsă de comentariu propozițiunile Clușienilor, cari sunt atât de monstruoase, încâtu întim-

pină „critica cinstită” și binevoitoare nu numai a diarelor guvernamentale, dér chiar și a unor diare opozițiionale unghuresci?

Se înțelege, că acesta critică li-se face din partea amintitelor diare unghuresci numai din punct de vedere al oportunității politice, căci, dice „P. Lloyd”, „jocul celu joca Clușienii unguri, în casu când măsurile propuse de ei n'ar fi fericite alese, ar pute compromite consolidarea statului ungar în mod fatal”.

Nu e vorba dér de scop, căci în privința lui sunt cu toți înțeleși, ci numai de practicabilitatea mijlocelor propuse, din punct de vedere al oportunității politice.

Pe noi însă ne privesc mai puțin cum își impart Ungurii rolurile între ei. Ne este destul să cunoșcem scopul lor, clar și limpede mărturisit de ei înșiși, și în privința acesta adresa Clușienilor ne dă un adaus foarte prețios la multele documente, ce le-am adunat în cursul anilor de asuprire și de nedreptățe.

De aceea îi vom da importanța cuvenită și-o vom publica în întregul ei, ca să vedă și urmașii nostri, în timpuri mai fericite, până unde a putut s'ajungă patima selbatică a unui popor amăgit de nise conducători egoiști și cu inima împietrită și să se înspăimante de atâta lipsă de umanitate la purtătorii „culturii maghiare” din Ardeal în seculul poreclit al libertății.

CRONICA POLITICA.

— 21 Octomvre.

Telegrama împăratului Alexandru II către președintele Carnot este salutată de toate foile franceze, ca un eveniment est-ordinar. „Figaro” dice: „Alianța franceză rusă există, ori-oe formă diplomatică ar av documentul, ce o sancționează.” — „Debats” scrie: „Depeșa împăratului Alexandru spune tot, ce e de lipsă, spre a face o nouă bucurie Francei și a liniști

Europa.” — „Estafette” dice: „Lucru de căpetenie, că mergem mână în mână (cu Ruși) și că lumea soie acesta.” — „Paix” numesce depeșa împăratului „o proclamație însuflețită a puternicului domnitor al colosalului imperiu.” — „Petit Journal” încheia un articol cu cuvintele: „Ne încredem în înțelepciunea Țarului, cum Țarul se încrede ađi în înțelepciunea noastră.”

Interesant este, că diarele rusești laudă atitudinea presei engleze, care ia în serio frățietatea ruso-franceză, și admit, că ea oferă o garanție pentru susținerea păcii. Cercurile politice în Londra, dice „Novoje Vremja”, se apropia tot mai mult de alianța cu Rusia, Constatând acestea, „Narodny Listy” din Praga dice: „Anglia e practică, ea pricepe ce va să dice înrățirea ruso-franceză și nu vré să lipsescă de-aolo unde se tractă de aceea, că cine va fi moștenitorul comerțului avantajos, ce în Rusia l'a avut până acum Germania în mână. Germania va pierde indoitu: va pierde întâi prin războiul economic nedrept și neprecuțat, ce l'a purtat cu Rusia, și perde a doua-ora, ceea ce deja e pierdut, vutul decisiv asupra păcii și al războiului, pe care încă îl avea în mână sa, când era Bismarck la cârmă.”

Pentru „Kolosvár”.

Dela un tineru ardelenu din București.

II

„Rămânendă bun Români să respectăm legile și să fim fideli coronei maghiare”.

Să rămânem buni Români? Adece cum? Cum voiți voi, séu noi?

Decă ne cereți să fim Români, cum voiți voi, atunci ar trebui, ca într'o noapte să se stângă tot ce e român și dimineța să reuască érași tot, nu prin botezul apei, ci al sangelui, și cu toți, purtând pinte— să cânte cu o gură și o inimă: Minden ember legyen ember és magyar.

Dér, magna petis Phaeton! Decă vom rămân Români cum vom noi, și în cazul acesta veți av să aplicați programul Românilor dela 48 și 81 în toate punctele sale; veți lăsa, ca „id-ia de stat maghiar”

FOILETONULU „GAZ TRANS.”

Răsunare.

De Catulle Mendes.

Pe buzele muribundului nu venira decât câteva cuvinte întrerupte de hăoăeli:
 — „Tu ești... dragă nevastă... tu ești... care stai înaintea mea”.

— „Da, amice”, răspuse femeia!

Bolnavul se întorse cu mare greutate în așternutul séu. Ast-fel putea să se vadă mai bine femeia în odaia, care din ordinul medicului trebuia să fie întunecată. Vis-a-vis de patu srdea o lampă de noapte o lumină așa de slabă. Intunecela acesta era dora pentru-ca să obicinuescă pe bolnav cu întunecimea din criptă. Tineră femeie sta lângă patul bolnavului, în fustă albă; ea era foarte frumoasă — și mâne, decă va îmbrăca haină de doliu, va fi și mai frumoasă. În bucele ei se esprima acea neînsemnată disordine, în ochii ei umedi și în purtarea ei serioasă se manifesta aelul doliu trist, care, după judecata femeilor,

e de ajuns, ca să convingă și pe cel mai scrupulos om despre durerea ei.

Muribundul își întinse mâna lungă și uscată după mica mână a nevaste-si, îi atinse inelul și apoi continuă cu voce tremurătoare:

— „Medicul în i cunoșce curagiul... mi-a spus adevărul... voi muri numai decătu”.

— „Dér, prietine!”

— „E gata... cu mine”.

— „Nu, nu!”

Femeia plângea destul de tare. Pe buzele bolnavului tremura acel fel de dispreț, ce l'a provocat actorul, care nu e stăpân pe rolul séu, care-l joca rolul după șablon.

— „Da, e gata cu mine... Te-am chiamat, fiind că am să mai vorbesc ceva cu tine”.

Deși glasul bolnavului abia se putea ađi, totuși el esprima să-care cuvântu cu aplomb. De-odată însă cu voce tare și dintr'o resuflare, pte cea din urmă, dice:

— „Îți revoc în memoriă toate pe-

oatele tale, ca să-mi răsbun asupra ti ou răsbunare teribilă”.

Femeia se cutremură. Adese-ori în degetele muribundului se află putere supramenescă. Apucă tare haina femeii, așa că era pe-aci să i-o rupă.

— „Dumneșul meu, ce ai?” strigă femeia înspăimantată și se smulse din mânilor bărbatului.

Muribundul o apucă din nou, o atrase la sine și o sili, să ședă pe marginea patului, unde apoi o ținu prinsă. Muribundul apoi continuă cu accentu curat:

— „În castelul Ors-les-Rose, la mamăta, când eram logodit, în mânia vârstei tale de 17 ani, te jucai ca o copilă mică. Când din întâmplare am pășit în salon ai fugit și ai dus ou tine păpușa. Când v'a murit pisica, ai plâns ziua întregă. Priviai cu ochi tii vineti la colivia și erai așa de nevinovată, încâtu nici atunci nu ț'ai luat privirea de pe colivia, când păsările se drăgostiau. Odată mi-ai quis: Într'adever și lucru de glumă a te mărita. Mi-ar plăce mai bine să mă mărit

după frate-meu, care acum e de 8 ani”. Deja imi făceam imputări, că în această epocă de desevșită nevinovăția a unei fete curate, ca un ingeru, voiam s'o i-au de soț”.

Femeia deveni mai liniștită. Bărbatul séu de sigur aiura. Dér acum înainte de mórtea lui voia să-i reamintescă încă odată fericirea tineretii sale.

— „Într'adever, scumpul meu”, dice ea, „nu mi imputa acesta. Se pte, că a fost ridicol purtarea mea din copilăria, dér n'a fost greșela mea. În claustru crescerea este foarte rigorosă. Nu este iertat să oitești nici chiar cărțile cele mai nevinovate, ér în cântările, ce și-se dă voi să le cânti, cuvântul „amor” e înlocuit cu „virtute”.

Muribundul continuă:

— „Deja dela începutu soiam, că mințes, și încă mințiai așa de réu, încâtu nici pe un moment nu m'am lasat a fi sedus de prefacerile tale. Fi atentă bine: nici măcară pe un moment. Într'a-

să se reintărească în întunecarea de unde a ieșit — și numai atunci vom cânta imprevizibil în onoarea libertății, dreptății și a sfintei păci.

Oă nu am fost și nu vom fi călătorii de lege și infidelii coronei, o sciți, ca și noi, oăci cu sângele părinților noștri s'a mântuit patria atunci, când voi i-ați dată foote. Cu sângele voinicilor români și-au câștigat mulți generali ai patriei gloria și numele lor, și sperăm, că totu prin patriotismul adevărat al Românilor și al celorlalte naționalități se voru sdruceia temelile, de altcum șubrede, ale fantasticului maghiarism. In sfârșit voi înși-vă, în fundul conștiinței vostre, vă mirați și nu vă puteți da seama de atăta lealitate, paclintă și bună chibzuire a înțeleptului popor român. De erați voi în locul nostru, de multă ați fi dată probă de „nobilul“ sânge, ce vă circula în vine.

„Kolozvár“ ne mai pune altă condiție: să ne curățim de „veninul contra patriei“, ce ni-l-au picurat pe inimile tinere omenii reși.

Scurt și cuprinzător: Nă nu mai ascultăm de conducătorii noștri firesci, să nu primim învățăturile bătrânilor noștri, să dăm uitării pe atâți bavi apostoli ai naționalismului, cari și-au jertfit și viața și averea pentru cauza noastră, oi să ascultăm mai bine pe un Moldovan Gherghel, pe unu noi sci cu peroiunată renegată, oăci toți ceilalți sunt „omenii reși“.

„Omenii reși“, cari ne-au înveninat și ne învenineză sunteți chiar voi, trebuie să-i căutați în societatea maghiară. la guvernul maghiară, între diariștii maghiari.

Voi sunteți omenii reși, oăci ați urtă și urți totu ce e românesc, totu ce e iubitoru de legea și nemul nostru; omenii reși sunteți voi, oăci maghiarizați cu forța institutele de cultură făcute pentru Români și de Români, oăci batjocuri sfintele lăcașuri ale Românilor și vă bateți jocu de mai mari biserice și națiunii noastre, oăci atentați la viața paclnicilor cetățeni prin vandalisme vostre; omenii reși sunteți voi, oăci ne-ați despoiat de tôte drepturile și libertățile politice și nu v'a rămas decât să se isgoniți peste graniță, voi și acesta ați face-o, dăr nu vă dă mâna; omenii reși sunteți voi, oăci până ce eram în scolele vostre ne injurați, ca la ușa cortului, ne batjocureați eroii naționali, ne oăreați limba și obiceiurile străbunilor noștri și nu erați în cure să nu ne dicit: *oláh turbatú, opincá miserabilá, oláh și mokány prostú* etc. etc. Eă veninul, ce l'au versat în inimile noastre omenii reși! Și acum totu voi veniți să cereți, să nespălați de acest venin?

Intre cei ce au picurat a cel venin pe inimile noastre ocupă unu locu de frunte oăci institutul „Kolozvár“, oăci la 3 August 1891, între alte grațiosități, scria și următoarele:

„Numai forța brutală pôte să împună acelor masse incolte, (adecă poporul

românesc) pe care inteligența română de aici și cea emigrată în România, intenționează a le răsvreți în contra noastră. Trebuie să facem, ca aceste masse să simtă, că noi (Maghiarii) suntem o putere, care nu soie ce este gluma, și decă iovim, lovitura nu ni-se pôte da îndără“ etc.

Și voiți, ca noi să uităm tôte acestea, să tragem o dungă peste ele, ca voi să puteți începe de nou același joc? Nu vedeți, că reul este în voi înși-vă și oă numai reformându-vă internul vostru, numai delăturându cauzele, veți puté delătura și efectele, ce o necesitate se produce. Dăr decă gândul vostru nu e acesta, cu atătu mai rău pentru voi.

In sfârșit, promițându-ne marea cu sarea, ne dicit jupânul „Kolozvár“: *„Veniiți numai acasă, învățați bine unguresce și veți vedé, că îmbrățışirea frățescă de aci, este mai caldă decât cea din România“.*

Mulțămim lui „Kolozvár“ pentru această invitare, dăr n'am avut trebuință de ea. Până ce eram între voi, nu ne-ați cunoscut, nu ați voit să ne băgați în seama, și acum de odată ne năpădiți cu dragostea. Și ați ne sună în urechi frățescile vostre cuvinte: *„Cărați-vé în țera Valahilor! Decă mâncați pâne maghiară, respirați aeru maghiară și așteptați protecția Dumneșului maghiară, și voi trebuie să fiți Maghiari!“* — Er poporul român totu cultii fi ai lui Arpad fi adresau „caldurusele“ și „frățescile“ vorbe: *„Te măturăm din țera noastră, poporú ingratú și vicleanú... Decă nu vă place limba noastră, pus-tiți vă de aici!“*

Și acum, prin ce me'amorfosa au trecut acești maghiari? Cum se esplică această schimbare instantaneă? De unde atăta dragoste de odată? Hieronymi și Wekerle să fiă marii magi?

Ce iluză deșertă a crede, că martirul popor român va mai poté fi înșelat prin ademenirea cătorva tineri, prin aruncarea de fărimituri la unii ori la alții!! Ce nebună a voi să faci pace și înțelegere prin mijlocu așa de nepotrivite și imposibile! Maghiarii nu vren să vedă, că decă voiescu să se întoră de pe calea rătăcirii, atunci trebuie să alégă neapăratu calea pocăinței sincere, și să începă a face act de liberalism adevărat.

Minciuna ați nu vi se mai trece, și nu vă mirați, căci prea de multe ori ne-ați înșelat! Prin închid-ri, amenințări și lingușiri nu faceți, decât să versați oleu pe focul, care ațitat neincetată, nu pôte să fiă, decât spre perirea „omnilor sei“. Români asupriți își voru da mâna cu celorlalte naționalități, și spriginii de simpatia Europei și a fraților lor liberi, voru luora mai departe cu bărbăția totu mai mare pentru realizarea programului loru politic și nu voru depune armele luptei cinstite, decât atunci, când li-se voru împlini tôte legitimele lor cereri. Acesta e dreptul lor, acesta e datoria lor!

In ce ne privește pe noi, — deși regretăm adoncu silita despărțire de frații noștri din patria natală — ca unii, cari

rișă noptea la tine, și pe când tu te afli în pat, ea își ceta romane imorale.

Femeia roși și strigă:

— „Nu-i adevărat!“

Apoi ou ochii plini de mânie întrebă:

— „Decă tu sciai tôte acestea, de ce m'ai luat de nevastă?“

— „Oh“, răspune muribundul, „pentru-că bărbatul, deși e mai înțelept decât femeia, și chiar decă e capabil să cunoască apucăturile femeii, totuși e mai slab decât ea. E mai slab, în urma amorului; er eu te iubiam grozav.“

Apoi, ținându mereu nevasta lângă sine, continuă:

— „A urmat căsătoria noastră. Tu atunci ai prefăcut o timiditate vrednică de adorat. N'ai vrut să mă sruți, și când voiam să te îmbrățışez, tu fugiai.“

(Va urma.)

am simțit și vădit nelegiuirile unguresci, nu ne vom uita o clipă de insuportabila stare a părinților noștri, și de aceea ne vom face pretutindeni apostolii unei cauze atătu de sfinte și pretutindeni vom spune, ce tirani și intoleranți sunt Ungurii. Și sperăm, că în curându va sosi ziua, în care și noi, esilații, la chiamarea conducătorilor noștri, — er nu la invitarea Maghiarilor, — ne vom întrece cu sutele și miile și vom pune umărul pentru a schimba o'una cesă mai curându situația nedreptă creată părinților noștri. — Până atunci însă amenințările și sbieretele celor delă „Kolozvár“ nu ne voru înspăimânta, oăci: „De când Pithagora a sacrificat 100 de boi pentru o idee, de atunci, de câte ori se ivesce o idee nouă, toți boii tremură și protesteză prin sbieretele lor.“ (Börne).

SCRILE PILEI.

— (21) Octomvre.

La afacerea Pavelu. Mai multe foi unguresci au adus din Oradea-mare scoirea telegrafică, că într'adeveru există o deosebire între rescriptul lui Csaky și părerea primatului. Acesta să fi constatată în deosebi, că în diecesa Episcopului Pavelu, deși fără scoirea lui, s'ar face uneltiri, cari în interesul patriei nu pot să fiă tolerate. Față cu acestea, „Pester Lloyd“ declară, că deciziunea lui Csaky e în deplin acord cu părerea dată de primatul, care n'a constatată ceea ce se atribuie în telegramele din Oradea-mare. Părerea primatului urmăresce punctele acușăunii lui Pituk și le declară pe tôte de-arându de neintemeiate.

—x—

O nouă vizită a împăratului german în Ungaria. Foile unguresci scriu: „După scoirile sosite din Viena, împăratul german Wilhelm II din nou va cerceta Ungaria în tómaa anului viitor. Această vizită a promis-o împăratul german arhiducelui Albrecht. Elu a împărtășit tot-odată arhiducelui, că împreună cu cancelarul imperului și cu șeful statului majoru al armatei sale, are de gând să traverseze Ungaria o scopul, ce să studieze instituțiunea honveđimeii și să cunoască poporul maghiară. Auđându împăratul Germaniei, că comanda supremă a honveđimeii acuma verbăza jubileul de 25 de ani delă reorganizarea honveđimeii și că acestu jubileu va fi servat din partea întregii națiuni, a făcutu observarea, că printre felicitatori se va afla și elu.“

—x—

Reformă electorală. „Budapesti Hirlap“ delă 1 Noemvre publică unu articolu de fond, în care constată, că *„necesitatea unei reforme electorale este pentru Ungaria o cestiune de primul rang“.* Acesta, dicit foia ungurescă, „ar fi o cestiune de actualitate pentru noi chiar și în cazul, decă în statul aliatu vecin ea n'ar provoca orisă de partidă și de guvern, și decă curentul socialist și de naționalitate, ce s'a născut acolo de-odată cu această cestiune, n'ar turbura și apele noastre.“

—x—

„Unu nou desertor“. Sub acestu titlu, „Luminătorul“ din Timișora, în numărul său delă 1 Noemvre n. c., critică în termeni aspri faptul, că d-l Ștefanu Velovanu a părăsit institutul pedagogic din Caransebeș, alu căruia profesor și directoru era, și a plecat la Bucuresci, „ca să ocupe acolo o asemenea catedră cu salariu de 3—4 ori mai mare, ca la noi“. D-l Ștefanu Velovanu, dicit „Luminătorul“, „avea aici poziția frumoasă, avea o sublimă chidmare, avea dotațiune bună. De ce dăr ne-a părăsit?“ Confratele nostru conchide, că cauza părăsire, este numai: „lăcomia la dotațiune bună, la postu grasu, carele nu aduce 10—12 sute fl. la anu, ci 9—10 mii de franci“. Apoi întrebă: „Dăr asta cum se potrivește apoi cu virtutea de Românu și de cetățenu, cu „zelulu“, „devotamentul“, și cu „abnegațiunea“ d lui Velovanu față de poporul român și de biserica și cauza română d'acici? Celu ce într'adeveru le are, acela nu se departă de ele numai pentru

plată mai bună; din contră: jertfesc tôte interesele materiale pentru cele spirituale sufletesci. Rămăue dăr, că vorba cu „virtuțile“, cu „devotamentul“ și cu „abnegațiunea“ erau o „fățără gola“ etc.

—x—

Medicul asistentu la nascerea prințului român, d-l Dr. Playfair, a primitu pentru serviciul său unu onoraru de 2200 funți sterlingi, sau 27 500 fl. c.

—x—

O dramă la Mehadia. Diarele unguresci primesc următoarea scoire din Timișora: Locotenentul român Alexandru Drăgălina, sosindu dizele trecute din Bucuresci la Mehadia, s'a dus directu la oimnterulu, unde se afla îngropată soția sa și, după ce a împodobit mormântul cu flori și s'a rugat mai multu timp acolo, și a tras unu glonțu de revolveru în cap. Neorocitul a fostu transportat, murind, la otel. Locotenentul Drăgălina își pierde acuma unu anu soția, răpită în florea virstei de o bôla, care nu iartă — Itisia. Atacatu elu însuși, neorocitul locotenent a putut urmări la deasul fazele, prin cari veduse trecându bôla soției sale, și cređându-și sfârșitul apropiat, a voit să se stingă și elu aprôpe de rămășițele pămâtesci ale soției sale. Acesta a fostu motivul tragicele sale sinucideri.

Concertul Traianu Mureșianu în Cernăuți.

Cetim în „Gazeta Bucovinei“:

„Vineri, în 15/27 Octomvre, d-lu Traianu Mureșianu a delectat cu minunatul său cântu tótă elita din Cernăuți în sala societății de musică. Programul, care l'am publicat în numărul trecut, cuprindea și două numere instrumentale: Sonata lui Beethoven și scena a II-a de balet de Beriot, executate de d-nii Schlüter (violină) și Koller (piano). Înainte de a vorbi de d-lu Mureșianu, trebuie să dăm o mențiune cu totu onorabil d-lui Schlüter, care e unu violonist de forță, deși e încă tineru. D-sa e străpănu pe arcușu, au face scheme di-grațioase și are o mare dexteritate în degeta. D-lu Koller nu s'a pus atătu în vedu. D-sa a acompaniat în modu conscientios și pe Mureșianu și pe Schlüter, și nu a avut pretenția de a-și arăta arta. D-lu Mureșianu e baritonist, și în genere vocea de bariton, pentru a plăcea în solo, trebuie să fiă nespăsu de mlađioș, să nu aibă nict una din asperitățile caracteristice voicilor grôse, pline, bărbatesci. D-lu Mureșianu are tôte calitățile unui bariton simpatios auđului și vedului, e băiatu frumusel și diferitele bucăți pe care le-a interpretat, i-au dat prilju să se arete și baritonu de forță, de opera serie și cântărețu duios, liric, și ceea ce este greu pentru unu baritonu, bardu popularu, cântărețu de dize nationale. În aria toreadorului din Carmen, d-lu Mureșianu a dovedit o putere, o bogăță de voce în tôte registrele, cum rară se vede oăci la baritonii din operă; er în Regele de Lahore n'am putut destul admirabile, escelenta școlă a acestui tineru. Nict o notă guturală, nict o silință în emisiune, o vocalizare perfectă și, ceea ce este principalu la unu cântărețu, temperamentulu, simțirea. Și Van Dyck, celebrul tenor Wagnerian, are o școlă admirabilă și o voce cum rară se aude, dăr e atătu de rece, încātu cântulu lui nu te atinge, cu tótă estensiunea, cu tôte minunatele artificii ale vocei sale. Negreșit n'avem temeritatea de a spune, că Mureșianu e superioru lui Van Dyck, cu atătu mai puțin, cu câtu unulu e baritonu și celalaltu e tenor; dăr unu lucru are baritonul nostru, și acela lipsesc lui Van Dyck: sentimentulu, căldura. Nu avem nevoie de a ne opri asupra fiă-cărui cântec în parte. Destul să spunem, că tôte au fostu executate cu o rară măestrie, că publicul — și venise mult și alesu, cum nu e obiceiul la concertele din Cernăuți — publicul, ce la început sta rece în față unui neocunoscut, s'a infierbentat de căldura comunicată a artistului și l'a aplaudat și l'a rechemat, silindu-l să mai cante și peste pro-

deveru e ceva deosebitu, că femeile ontează așa de multu la hăbucia bărbatilor, încātu credu, că ou prea puțină artă, ou puțină tactu, ne puteți înșela. Cum, voi comediant de rându, voi credeți, că noi nu vedem prin amăgirile vostre obraznice? Trebuie să sciți, că noi cu intenția ne închidem ochii atunci, când voi credeți, că v'a succed înșelăciunea. Acum însu, ca să-mi răsbun, te desbrao de iluzia, că eu aș fi cređutu băremi pe unu momentu minciunilor tale. Instinctele tale josnice, poftetele tale rusinoșe le-am cetit din estrema sinceritate a ochilor și surisului tău. Fata neespertă, nevinovăția ta a devenit imposibilă, fiind-că ai abusat de ea. Tu ai depășit hotărâle posibilității; tu erai ne-verosimilă. Deplina neocunoștină a căsătoriei a arătata, că nimicu n'a fostu asursu înainte ta. Deja modul cum te jucai ou păpușile tale dovedea aceea, că oănoșci deosebirea dintre femeia și bărbatu. Și decă unu felu de bănuială nu m'ar fi îndemnat să te pândesc, atunci din ore-cari semne totuși aș fi sflat, că cameriera ta se fu-

gramă. În special a plăcută romanța lui Denza: „Ochi albaștri“, pe care Mureșianu o cântă atât de dulce și atât de fraged, încât și se pare, că artistul uită, că e pe scenă, dinaintea publicului, și că șoptește iubitei sale tainele inimii rănite. D-lu Mureșianu e unu' artist în tota puterea cuvântului, și decât școlă sa nu are cusururi, nu e mai puțin adevărat, că vocea, ca orice e omenesc, are încă ceva — foarte puțin — până la perfecțiunea totală: ea nu-și păstrează timbrul metalic în toate registrele, se observă o ăre care înălbire — ca se ziceam așa — la notele de sus. Aceasta însă nu e unu' osură la urma urmei, căci și așa vocea e de o frumuseță rară, pe care iară invidia-o multe celebrități grasă plătite — dăr și soroze are pete. La urmă, pentru a mulțami aplauselor, d-lu Mureșianu a cântat — însoțindu-se singur de piano — o chiuitură din Ardelu în tota simplitatea și frumuseța ei țărănească. În definitiv, s'a petrecut o seră dintre cele mai plăcute în sunetul glasului puternic și dulce al d-lui Mureșianu, cărui a fi mulțămim pentru plăcerea, ce ni-a oferit, și-i urăm succesul cel mai desăvârșit, căci îl merită. Concertistul a cântat o frumoasă cunună de laur cu paglioli tricolore. La concertu a asistat și Emin. Sa Metropolitană“.

„Dacoromânismul și politica culturală maghiară“.

V.

Meritul îndoit al actualului ministru-președinte român, *Catargiu*, este, că *ceștiunea ardelenă* a devenit ađi în România mijloc de agitațiune politică sistematică, și manevră parlamentară. S'a întâmplat, că în 1885 Ioan Brătianu, în urma acțiunii esterne a monarhiei noastre, respulșat din țară pe frații *Ciurcu*, pe *Medjiam* și soți, pentru-că au contrabandizat la noi în țară proclamații, ce provoacă la revoluția pe Români noștri. Din cauza această opoziția care sta sub conducerea lui *Catargiu*, a atacat vehement guvernul lui Ioan Brătianu în presă și în parlament. În 22 Ianuarie 1886 *Mărăscu* a interpelat în Senat pe Brătianu, și cerut punerea lui sub acuză. Senatul, și drept, n'a făcut această, dăr opoziției a succedut, în cestiunea această, a calumnia astfel pe Brătianu înaintea națiunii, decât căderea lui era numai cestiune de timp.

Pentru noi Maghiarii este de interesu deosebit a studia discuția de mai multe ori, care s'a făcut, în cestiunea această, în senatul român. Discuția această a versat lumina asupra multor lucruri și din cauza această mă voi ocupa mai pe larg de ea.

Constantin Boerescu, deja mai înainte, în Decembrie, a interpelat pe Brătianu în cestiunea legii privitoare la străini, din 7 Iulie 1881, pe baza căreia s'a întâmplat arestarea. Cu această ocaziune Brătianu a răspuns lui Boerescu:

„D-nii mei, eu nu sunt în faptele nemistificabile, nu pot să ăce, că nu greși în judecarea urmărilor unei legi, dăr când aflu o lege primită și propusă, și această imi pune în mână mijloc de a ăce, și conformu lor lucrez față cu legea unui rău, care poțe duce la pericula statul român, atunci eu aplicu lege. Dacă d-văstră veți lua poziția de a ăce, și am aplicat o lege esențială, atunci aveți dreptul de a mă acuză și de a stabili teoria, ca aceea, cari d-văstră, că am gonit pe Români de pe teritoriul liber al României.

„Ei, domnii mei, dăr nu se află în legile noastre Români de peste Carpați, și asini, hoți și tâlhari? — Așa dăr, și aceștia sunt Români, și-i punem pe teritoriul liber?“

Boerescu, *Mărăscu* și ceilalți domni noștri au ăce și unu' finu' vorbiri foarte însuflețitoare în cestiunea respulșărilor, dăr nu cred, că au făcut mai mult, decât mine, pentru Români și româismu. Lași dărul d-văstră și uita-ți-vă: cine a propus și cine a aplicat până la estrema pentru aceea,

oa Români — vină elu de ori și unde în România — se n'ăibă altce-va de făcut, decât a se scote de sub protectorat străin, de-a fi recunoscut de Cameră, ca cetățen român. Intrebați: cum am primit pe Români de peste Carpați, cum am îmbrățășat cauza tuturor, dintre cari ađi nu numai unu' ocupă în statu pozițiile cele mai înalte. D-văstră, plin de simpatia platonică, luați în mână cauza lor, ca să făuriți din ea armă în interesul d-văstră propriu. D-văstră ađi dăr, că legea această am adus-o numai în contra asasinilor capetelor încoronate — dăr uitați de asasinii națiunii noastre“.

Boerescu: „Nu cunoscu astfel de asasin“.

Brătianu: „Nu cunoscu, fiind-că ocupat cu misiunea vieții proprie a d-tale, n'ai studiat de dimineața până seara, cari sunt condițiile principale ale existenței noastre sociale și prin ce schimbări am trecut și trecem din zi în zi. ca să încunjurăm greutățile și să ajungem acolo, de unde putem lua respiriu liber. Generația noastră s'a luptat unu' șir lung de ani, și în lupta această ni-am espus temnițelor și persecuțiilor de totu felu, ca să putem câștiga starea, ce o avem ađi. Eu totdeauna am dăr Românilor Ardeleni: să nu vreți a ne croi atitudinea noastră politică. Lăsați-ne în pace pe noi, cari cunoscem această țară și din generația în generația ne-am luptat, ca să ajungem în posesia stării de ađi a țării noastre; lăsați-ne în pace și permiteți-ne, ca noi să dăm direcția politicei noastre. Noi nu vrem să vă dăm vouă lecțiune politică și nici nu vrem a ne amesteca în luptele văstre cu Maghiarii și Sașii, și numai atunci voi ađi ave dreptul de a vă amesteca în afacerile noastre, când și noi ne-am amesteca în luptele văstre.

„Streinii aceștia voescu să organizeze aici în București o partidă ș-o școlă irredentistă. Cu ce scop? Este această o idee, care vine din inima poporului? Pentru tota lumea nu! Domnii aceștia fundeză o societate, adună bani, redacteză proclamații și le trimite peste hotare. Și prin proclamațiile acestea nu numai că provocă poporul la revoluția, ci declară, că vor recurge la mijloc mai desperate și mai brutale, la dinamită, ba chiar la asasinagiu. Și cine facu toate acestea, cine crează greutăți și neocăsură guvernului și țării? Nisec indiviđi, cărora noi le-am dat asil, pe cari noi îi hrănim cu sudorile văstre, dăr cari n'au fost încă de nici unu folos țării“.

(Va urma.)

O bancă — de modelu.

Se telegrafeză din *Semlină*: Judecătoria de cerc de aici a declarat de falit institutul de credit pe acți din *Semlină*. Deja s'a început cerocetarea originală. În cassa institutului s'au gasit cu totul în bani gata *dece florini* v. a. Pasivele trece peste 300,000 fl.

Intre păgubiți se află *Cassa* centrală de păstrare din *Esseg* cu 16,000 fl., *Comuna* bisericei sârbesci cu 15,000 fl., *Singuraticii* deponenți privați cu câte 10 — 20,000 fl. O parte foarte mare din deponenți se ăce de clasa industriașilor și depunerii între 50 — 1000 fl., cari sunt duși prin această la sapă de lemnu.

Până acum s'a constatat judecătorește, că directorul *Allin*, împreună cu casierul *Tosics*, au falsificat și au pus în circulația polițe în valoare de 100,000 fl. Pe lângă aceea au cuită în cărți depunerii *inchipuite*, în sume mari, caetele de depunerii le amanetau la alte institute și în chipul acesta își procurau sume considerabile.

În sensul legii comerciale, pentru toate pagubele sunt responsabili membrii direcțiunii și ai Comitetului de supraveghiere, cari toți sunt omeni cu stare. Mai mult din aceștia s'au încercat să și treacă averile pe alți membri din familie, sau să le facă cu sarcini inchipuite; advocații creditorilor însă prindend de veste, au denunțat casul la judecătoria și astfel transcrierile au fost refuzate. Neîntrerupt

se ivesc nouă polițe falsificate, aprăse asupra fă-cărui comerciantu cu stare din *Semlină*.

Altă înșelătorie se făcea cu obligațiile de regalii. Direcțiunea cumpăra multe efecte de acestea și vândătorilor, în loc de bani, le da *libele de depunerii*, cari as tăci n'au nici o valoare. Aceste acte de înșelătorie le comitu funcționarii de 3 ani de zile, astfel, că și membrii Direcțiunii și ai Comitetului de supraveghiere din anii aceștia încă sunt responsabili. Directorul *Allin* a vrut să treacă în *Belgradă* cu o corabia, dăr a fost reținut de poliția. Toți funcționarii institutului s'au pus sub pază polițienescă.

Latinii și ortodoxii la Sfântul mormentu.

(Omorul din biserica dela *Btleem*).

Despre omorul întâmplat în biserica dela *Btleem*, „*Neue Freie Presse*“ scrie:

Certa a isbucnită chiar în timpul serviciului divin. Unu călugăr italianu a fost ucis cu o lovitură de revolver și alți doi totu italieni, au fost răniți. Consulul italianu a cerut să se facă o anchetă, pentru a se descoperi vinovații, a cărora naționalitate nu e încă cunoscută.

Deja de repetate ori cetele dintre călugării catolici și ortodoxi la locurile sfinte au dat naștere la diferențe și confuzii între puterile ocrotitoare. Una din aceste certe, iscată în anul 1851, a contribuit chiar la războiul orientălu din 1853 până la 1854.

Puterile ocrotitoare propriu dăse ale locurilor sfinte sunt Austria și Franța, pentru interesele catolice, și Rusia pentru cele ortodoxe.

Franța, sprijinită pe unu tractat din 1740, cerea, în anul 1852, înapoierea basilicii celei mari și a cripei dela *Btleem*, a „pietrei ungerei“ și a celor „șapte arcouri ale Feciorii“ în biserica sfântului mormentu din *Ierusalim*. Porta însă nu voia să încuviințeze latinilor decât o cheia la basilica din *Btleem*; Rusia protestă chiar și împotriva acestei cestiuni. În cele din urma Sultanul încuviință, ce e drept, cheia bisericei *Navității* latinilor, în același timp însă a pus să se cetească la *Ierusalim* în public unu firmanu, în care se numărau drepturile preoției ortodoxe la locurile sfinte și localitățile, cari aparțineau bisericei ortodoxe, sau la cari aveau dreptul de comproprietate. Diplomația rusăcă biruisă în chipul acesta, și guvernul francesu, în fruntea căruia sta deja *Louis Napoleon*, nu mai dăse nimicu împotriva acestei rezolvări ofensătoare; nu încape însă îndoială, că separea pricinuită la *Tullerii* de succesul Rusiei, a fost și ea unu motiv alu participării Franței la războiul *Crimeei*.

Prin conflictul actualu se va pune de sigur înaintea unu șir întreg de cestiuni, ca urmări ale constelațiunii actuale a Europei. Una din puterile ocrotitoare ale latinilor în *Palestina*, Franța, totu atât de puțin ca și *Papa*, nu se va simți îndemnată a interveni în favorul Italiei și împotriva Rusiei. Această însărcinare va rămâne deci în sēma celeilalte puteri ocrotitoare catolice, a Austriei. Dăr cabinetul vienez chiar la 1852 nu s'a simțit îndemnat a interveni în favorul latinilor și împotriva Rusiei; e întrebare deci, decât va voi și de astă-dată a mai înmulți, prin intervenirea sa, numărul cestiunilor în Orientu, care și de altfelă presiuntă deja destule diferențe între *Austro-Ungaria* și guvernul din *Petersburg*.

Dare de sēmă și mulțămimă publică.

Dicio-Sămărtinū, 14 Oct. 1893.

La petrecerea de vară, împreună cu dansu, inițiată de comitetul despărțemētului XXXII (Dicio-Sămărtinū) al Asociațiunii transilvane, cu ocaziunea adunării sale generale, ce a avut loc în opidul D.-Sămărtinū la 30 Iulie u. c., au intrat la cassa bani în totalu 180 fl. 40 cr., din

care sumă 90 fl. 1 cr. s'au întrebunțat spre acoperirea speselor avute cu arangiamētul petrecerii, ăr restul de 90 fl. 39 cr., ca venit ucurat, s'a înmănat comitetului despărțemētului pentru a se întrebunța spre scopurile culturale romănesol indicate în invitoru.

Aducendă aceste la publicitate, subscribul comitetu arangiatoru își ține de datorită a publica numele acelor stimate persoane, cari participand la petrecere, afară de toatele de intrare fiesate, au suprasolvit, precum și numele acelor, cari fără de a participa au binevoit a concurre cu obolul lor la realizarea mărgefui scopu ce l'a avut în vedere comitetul cu arangierea acestei petreceri de veră, și anume:

Dintre participanți au suprasolvit d-nii: *Vasile Zehan* avocat 8 fl., *Engelu Bian* not. cerc. 1 fl., *Basilu Milan* proprietar 2 fl., *Hirsch Mihaly* neguțator 50 cr., *Nic. Moldovan* servitor de cancelari 40 cr., *Nic. Costea* invetator 2 fl., *Ioan Bucur* preot 1 fl., *Octavian Pop* inginer în România 1 fl. *Wilhelm Lotz* comerciant 1 fl. *Nuridsany Istvan* comerciant 50 cr., *Petru Nirășteanu* preot 2 fl. *Emil Pop* proprietar 3 fl., *Ludovic Simo* proprietar 3 fl., *Zaharie Boilla* esec. judec. 1 fl., *Nemeti Istvan* arendator 1 fl., *Moise Birtalan* not. cerc. 1 fl.

Dintre neparticipanți au făcut oferte d-șorele *Aurelia* și *Victoria Galea* din *Clușiu* 2 fl. *Ioan Băndea* not. cerc. 2 fl., *Sigismund Schöastein* ospetar 3 fl., *Ignat Farkas* neguțator 1 fl. *Vasile Orășan* preot 1 fl., *Gyöngyösy Istvan* director de școle civile 1 fl.

Primescă și pe această cale cea mai căldurosă mulțămimă marimimoșii contribuenți.

Comitetul arangiatoru.

Literatură.

Au apărut:

Din „*Lumea ilustrată*“ dela București (Hotelu de France Nr. 8) a apărut broșura 2, anul II, cu următorul sumaru: A mea este răbunarea, romanu (urmare); În seară, poeziă de *Dem. Moldovan*; Vieța de actor în provincia, novelă (urmare) de *N. G. Rădulescu-Nigeru*; Onore și datoriă, romanu (urmare); Păsărică *Lainic*, basm de *Dum. Stăncescu*; Doina celor doi, poeziă de *N. Beldiceanu*; Adio, poeziă, de *Vas. Scăntee*; *Felurim*; Poetul, poeziă, de *Virgil N. Cisman*; Ghițoie umoristică. Se mai află vre-o 7 ilustrațiuni de cei mai distinși artiști, esecutate cu deosebită eleganță. Prețul broșurei 1 leu. (Apară pe an 34 broșuri).

DIVERSE.

Unu joc nou. A trecut multă vreme de când în salele de dans ale Europei inimele tinere se legăna în deliciu jocurilor numite „*Menuette*“ și „*Gavotte*“. Jocurile acestea au fost însă scose din uz îndată după isbucnirea mării revoluții francesce, din toate salele de dans ale capetelor încoronate. Impărătesa *Eugenia* a voit să scotă încă-odată la ivelă aceste jocuri, și în deosebii „*Menuette*“, dăr când ea se legăna mai dulce în acestu dans, îngălbini de-odată și cădu pe-unu fotelu. Impărătesa avu o viziune. În închipuirea ei apăr dăsatorea cea mai grațiosă a „*Menuette*“-ului, figura *Mariei Antonette*, care puțin înainte de isbucnirea revoluției, dansa unu „*Menuette*“ grațios, în salele splendide din *Tullerii*. În curendă capul frumoșii dăsatore cădu, ăr „*Menuette*“-ulu fu înlocuit cu revoluționarul „*Cormagnole*“. După viziunea această impărătesa nu jucă mai mult vechiul dansu, pe care publicul îl cunosce ađi numai din reprezentațiile teatrale. Jocul „*Gavotte*“ însă a fost reînviat de curendă la curtea imperială din *Berlin*. În teatrul *Curții* din *Berlin* patru baletiste au dansat unu „*Gavotte*“ modernizat, care plăcu așa de multu impărătesei *Wilhelm II*, încatu pe viitoru în locu de *Cadrille* se va dansa la balurile *Curții* nouu joc numit „*Gavotte-lancier*“.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.
Redactor responsabil: *Gregoriu Maior*.

Cursul pieței Brașov.

Din 2 Noembrie 1893.

Banote rom. Cump.	10.—	Vënd.	10.02
Argint român.	10.—	"	10.02
Napoleon-d'ori	10.01	"	—
Galbeni	—	"	—
Ruble rusesci	131.—	"	—
Mărci germane	62.—	"	—
Lire turcesci	—	"	—
Scris. fonc. „Albina” 6%	—	"	—
" " " 5%	101.50	"	102.50

Têrgul de rîmătorî din Steinbruch.

La 24 Octomvre n. 1893

Starea rîmătorilor a fostă de 166,024 capete, la 25 Oct. au intrat 4278 capete și au eșit 4948, rămânendă la 26 Oct. un număr de 165,954 capete. — Se notăză marfa: ungușă veche, grea dela — cr. până la — cr. marfă ungușă tineră grea dela 45.— cr. până la 45.1/2 cr., de mijloc dela 46. cr.— până la 46.1/2 cr. ușoră dela 44 cr. până la 43.— cr. Marfă țărănească grea dela 43.— până la — cr. de mijloc dela 45.— cr. până la 45.1/2 cr. ușoră dela 46.— cr. până la 43.— cr. — Marfă de România Bákony de grea dela — cr. până la — cr. transito mijloci grea dela — cr. până la — cr. insă transito ușoră dela — cr. până la — cr. transito dtto țeposă grea dela — cr. până la — cr. transito mijloci dela — cr. până la — cr. Marfă sêrbescă grea dela 43. 1/2 cr. până la 44.— cr. Transito mijloci grea dela 43.1/2 cr. până la 44.— cr. transito ușoră de la 41.1/2 cr. până la 42.1/2 cr. — Porcii Ingrășați de un an dela — cr. până la — cr., Ingrășați cu cucuruz dela — cr. până la — cr. Cântărișii la gară cr 4. — cr. până la — cr., Ingrășați cu ghindă dela.

Se caută

un bănu legătoru de cărți

specialu poleitoru,

condițiune sigură, plată convenabilă.

Adresa: **G. Ionescu**, legătoru de cărți, Bucuresci. Pasagiulu român.

270,3—10.

PUBLICAȚIUNE.

În pădurea „BRANIȘTEA“ de pe hotarul comunei Poiana Mărului, proprietatea comunei bisericesci de naționalitate grecăscă din Brașov, se vor vinde copacii însemnați și anume:

1252.51 m. c. în 1203 trunchi de stejar
12070 " " " 466 " " fag
26.03 " " " 153 " " mestecăni și de plop, la licitație publică, care se va ține în 8 (20) Noembrie la orele 9 dimineața, chiar la fața locului, adică în pădurea Branistea, în totalu său în părți, ori în fine cu trunchiulu.

Protocollele de prețuă, precum și condițiunile de vëndare se pot lua spre cunoștință în cancelaria comunei bisericesci, Têrgulu cailor Nr. 12 înainte amedi în decursulu ôrelor de oficiu.

Protocollele de prețuă, precum și condițiunile de vëndare se pot lua spre cunoștință în cancelaria comunei bisericesci, Têrgulu cailor Nr. 12 înainte amedi în decursulu ôrelor de oficiu.

Brașov, 15 (27) Octomvre 1893.

Comuna bisericăscă din cetate de naționalitate grecăscă în Brașov. 276,1—3.

Un tineru inteligentă caută un împrumut de: 100—150 florini,

care se obligă momentan, seu din prima săptămână, de a plăti în rate de câte 10—15 fl. săptămânale și 15 fl. interese până la finalu anului acestuia.

Ofertele sunt a se adresa:

J. R. 100 post restante.

MARIAZELLER, Picăturile de stomachă

carî au efectă escelentă în contra tuturor bôlelor de stomachă, sunt un medicament neapărat de lipsă pentru ori-ce casă.

Semnele din care se cunosc bôlele de stomachă sunt: lipsa de apetiț, slăbiciunea stomachului, respirațiune cu mirosu greu, umflare (vânturi), răgăiată acru, colică, catară de stomach, producere excesivă de flegmă, gâlbîn re, greață și vomare, cărcei la stomachă, constipațiune seu inculare

Și la durere de cap, încărcarea stomachului cu mâncări și beuturi, limbrici, suterințe de splina, ficat și hemoride, aprobată ca medicament sigur de vindicăre.

La bôlele indicate s'a constatat picăturile Mariazeller, ca cel mai bun leac, care confirmă sute de testimonii. Prețulu unei sticle împreună cu prescrierea de întrebuințare 40 cr. sticla, îndoită de mare 70 cr. Expediția centrală prin farmacistulu **Carl Brady, Krenzier** (Moravia). Să se observe marca de contrafacere și subscrierea.

Picături veritabile sunt numi acelea pe acăr embalage este lipită o fâșă verde cu cuvintele „Bejeuge die Echtheit.“ Acesta fâșă pörtă și subscrierea mea.

Veritabile se află în Brașov: la farmacia Jekelius Wwe, farm. Victor Roth, farm. Jul. Hornung, farm. Franz Kelemen la „Biserica albă“, farm. Eduard Kugler la „Hygiea“, farm. Gust. Jekelius în Husszufalu, farm. H. G. Obert Brașov. 20—*

Marea Descoperire a Veacului

ELIXIRUL GODINEAU este singurul leac

(fără nici o primejdie) în contra Neputinței. Vindecarea anemicilor, a Sleitilor, etc.

INTINERIREA ȘI PRELUNGIREA VIETEI

Administrația **ELIXIRULUI GODINEAU** LA PARIS, 7, r. Saint-Lazare. BROȘURĂ GRATUITĂ TRIMEASĂ FRANCO DUPĂ CERERE

Se găsește ELIXIRUL GODINEAU și la BUCUREȘTI, la Ilie ZAMFIRESCU, droghist; la JAȘI, la D.D. Frați KONYA, farmaciști.

și la Tulcea, la Dr. D. RAYBLICO, farmacia la „MINERVA“, la Galați, STALSKI, farmacist, la Ploiești, la J. & C. CHRISTESCU, farmacist și droghist, la Roman, la D. J. WERNER, farmacist.

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrisei administrațiunii. În casul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădement, care crește cu câtă publicarea se face mai de multe-ori.

Administrațiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciureu, și în tutungeira I. Gross.

CALENDARUL „AUROREI“

pe anul comun 1894.

Cu portretul episcopului IOANŢ LEMENI și alte mulțime de ilustrațiuni frumoșe.

Din cuprinsulu variat și interesant al acestui Calendar însemnămu aici:

I. Partea calendaristică: Cronologia pe anul 1894. — Păcălia pe anul 1894. — Sêrbătorile și alte zile schimbătore la răsăriteni și apusenî — Posturile. — Regentele an. 1894. — Eclipsele seu întunecimile. Cele 4 anutimpuri astronomice. — Semnele pentru fazele lunii. — Calendar julian-gregorian. — Meteorologie. Sôrele. — Fazele lunii. — Schimbarea timpului după planete. — Têrgurile (după datele oficiose cele mai din urmă.) Serviciu postal și telegrafic. — Îndreptar financiar.

II. Partea de cetit: Ură și dragoste. (Novelă populară). — Moșulu bătrân. (Poesie). — Mama. (Studiu caracteristic). — Cătră Prea sânta Feciôră. (Poesie). — Căsătoria și înmormântarea la Roman. — O crimă misteriosă. (Istorisire din viața americană). — Ruga dorilor. (Poesie). — Higienă: Câteva cuvinte despre febrile tifoide seu tifosulu, ori în termen popular: lungôrea. — Notițe folositoare. — Glume: (mare parte ilustrate) Iubitorulu de libertate. — Scusă. — Pricepere copilărescă. — Servitorulu credincios până la môrte. — La școlă ovreiască. — Ce-a mai rămas. — La sfârșit. — După divorț. — Rêspunsulu măcelarului. — Copil modern. — Între doi egoiști. — O telegramă neguțătorească. — În menagi. — S'a născut înainte de véculu seu. — Puținu periculos. — Amor modern. — De-ale copiilor. — Ilustrațiuni. Publicațiuni.

Se pôte procura dela Tipografia „Aurora“ A. Todoran în Gherla-Szamosújvár.

Câte un esempl. cu 30 cr. + 5 cr. porto postal, er' 6 esempl. cu 1 fl. 60 cr. sped. franco. 275,1—3.

ABONAMENTE

la

GAZETA TRANSILVANIEI

Prețulu abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domni, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov: Trenulu de persoane: 8 ore dimineața. Trenulu accel.: 2 ore 9 min. după am. Trenulu mixt: 10 ore 25 minute sêra.
2. Dela Bucuresci la Brașov: Trenulu accel.: 2 ore 18 min. după am. Trenulu mixt: 7 ore 1 minute sêra. Trenulu accel.: 10 ore 17 minute sêra.
3. Dela Zêrnesci la Brașov: Trenulu mixt: 6 ore 10 min. dimineața. Trenulu mixt: 1 ora 14 min. după am.
4. Dela Ch-Oșorheiu la Brașov: Trenulu de persoane: 8 ore 18 min. dim. Trenulu mixt: 1 ora 49 min. după am. Trenulu mixt: 6 ore 56 min. sêra.

Plecarea trenurilor din Brașov:

1. Dela Brașov la Pesta: Trenulu mixt: 5 ore 10 min. dim. Trenulu accel.: 2 ore 45 min. după am. Trenulu de persoane: 7 ore 43 min. sêra.
2. Dela Brașov la Bucuresci: Trenulu accel.: 5 ore 15 minute dim. Trenulu mixt: 11 ore înainte de sêra. Trenulu accel.: 2 ore 19 min. după am.
3. Dela Brașov la Zêrnesci: Trenulu mixt: 9 ore 5 min. dim. Trenulu mixt: 3 ore 16 min. după am. Dela Brașov la Ch-Oșorheiu: Trenulu de persoane: 5 ore 46 min. dim. Trenulu mixt: 8 ore 50 minute dim. Trenulu mixt: 3 ore 10 min. după am.